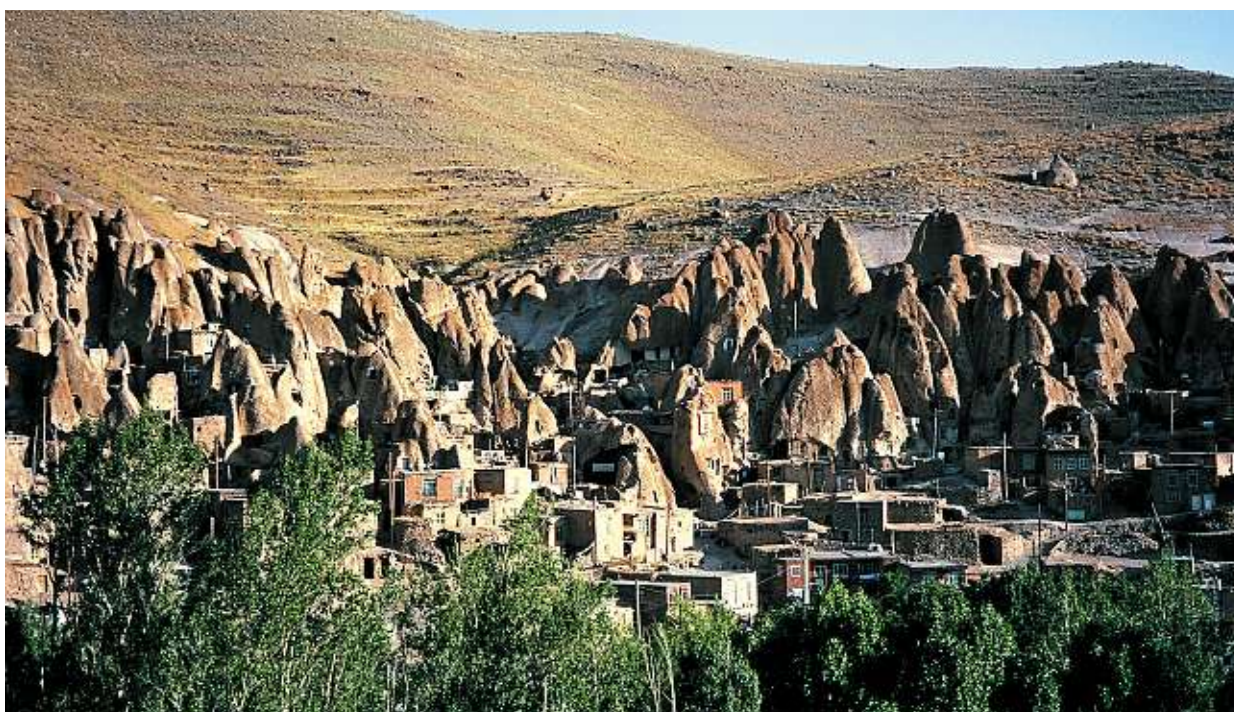

Vesnice vykpaná ze skal

ÍRÁNSKÝ KANDOVÁN

Íránská provincie Západní Ázerbájdžán má dvě přírodní dominanty: slané jezero Orúmíje a vysoko nad ním mrtvý vulkán Sahand. Právě tu, v sopečných sedimentech, se přírodní síly rozehrály k velkému výkonu. Vesnici vytesanou do lesa věží, která se cestou od jezera zjeví jako zázrak, dosud obývají lidé.

Kandován je něčím podobným, co svět zná v turecké Kappadokii, ale bez záplavy cizinců. A hlavně bez mnoha průvodních jevů turistické exploze. Bez všeho, co spolehlivě zadusí duch zprvu uhrančivého místa. Přesto tu lze potkat nemálo městsky vyhlížejících lidí.

Místní si už zvykli, že jejich soukromí je v týdenních intervalech dotčeno. Jediná restaurace je plná vždy jen o víkendu, ve čtvrtek a pátek, kdy má v Íránu většina zaměstnaných volno a kdy přijedou výletníci z Tabrízu. Lidé z města ovšem nepřijíždějí kvůli bizarním obydlím jako spíš k zurčící říčce.

Ve stínu topolů se lenošivě rozvalí na kobercích u přineseného jídla a bublajících samovarů a pomalu vstřebávají vonný dým z vodních dýmek. Čas jim neubíhá. Občas nabídnou vodu z některého z minerálních pramenů, u nichž si děti dovedou hrát celé hodiny. V údolí ožívají obrazy středověkých hodů v pohádkových zahradách jako vystřižené

z perských knižních miniatur. Jen číše vína nahradily sklenky čaje.

Proti šedé, deprimující pustině, která obklopuje město ve zbytku provincie, je dolina hoto- vým rájem. Mohutné vrby, topoly a platany poskytnou stín. Dál se táhnou zahrady a sady moru- ší s ořešáky. Řeklo by se, skoro kvetoucí oáza.

Před jedinou čajovnou se odehrává něco, co by se dalo nazvat vesnickým bazarem. Své zboží chválí prodáváci místních specialit – světlého medu, mandlí, léčivých bylin, jogurtu v plastiko- vých bandaskách, bloků sýra, ale také barev- ných oslíků sedel. Přesto by bylo odvážné na- zvat to hemžení turistickým ruchem. Život tu plyne jak za času šáhů a nesejde na tom, že sem kupci přijeli v moderních autech z bytů s televi- zory a počítači.

Vydlabáno ze skal

Před dávnými dobami se nad jezerem rozlila láva s popelem z vulkánů Kúhe Sahand, kte- rý byl tehdy mnohem vyšší, než mu erupce

roztrhla vrchol a snížila jej o několik set met- rů. Do sopečné horniny, hluboko rozrušené erozí, lidé vydlabali své domy.

Kandován znamená něco, co je vykpano. Kužele tufu, ostré pyramidy, kterými se sráz jen ježí, prošpikovaly otvory a průduchy stá- jí, skladiště, seníků, ale také okna obydlí, kte- rým lidé stále dávají přednost před pohodl-

Jak se tam dostat

Nejjednodušší způsob, jak navštívit Kando- ván, je najmout si taxi. 50 km z Tabrízu vyjde na 10 dolarů, ale ceny se mohou podle situa- ce značně lišit. Šetrná, ale také zajímavější varianta využívá minibus z Tabrízu do prvního městečka Osku (2000 riálů, tj. cca 4 Kč) a poté pokračuje stopem nebo případnou hro- madnou dopravou. V samotném Kandovánu se dá přespát ve vlastním stanu na tábořišti nebo v hotelu zabudovaném do skalních stěn.